

BASIN AÇIKLAMASI

Ulusal basında yer alan haberlerde, İstanbul'da faaliyet gösteren bir özel hastanede, anne adaylarına bilgilendirilmiş rızaları alınmaksızın ilaç verilerek doğumun başlatıldığı, bunun sonucunda prematüre doğumların gerçekleştiği ve bebeklerin yoğun bakım/küvöz ihtiyacıyla karşı karşıya kaldığı iddia edilmektedir. Haberlere göre 8 bini aşkın gebe kadının bu uygulamalardan doğrudan etkilenmiş olabileceği, bu sebeple hem adli hem idari soruşturmaların başlatıldığı ve Sağlık Bakanlığı tarafından da kapsamlı bir inceleme yürütüldüğü görülmektedir.

Bu iddiaların gerçek olması halinde durum, yalnızca tıbbi standartlara aykırılık değil, aynı zamanda ciddi bir etik ve hukuki ihlal niteliğindedir. Türkiye'nin taraf olduğu Biyotıp Sözleşmesi'nin 5. maddesi, bilgilendirilmiş rıza olmadan hiçbir tıbbi müdahale yapılamayacağını açıkça hükme bağlamaktadır. Uygulamaların rıza olmaksızın gerçekleştirilmesi, sözleşmenin temel ruhuna aykırı olduğu gibi, hasta özerkliğini ve insan onurunu doğrudan ihlal eder.

Hasta Hakları Yönetmeliği uyarınca da hastalar; bilgilendirilme, bilgilendirilmiş rıza verme ve zarar görmeme haklarına sahiptir. Tıbben gereksiz olduğu halde doğumun erken başlatılması, yalnızca anne adayının değil, yeni doğan bebeğin de doğrudan zarar görmesine yol açabilir, prematüre doğum nedeniyle yaşam boyu sürebilecek ciddi sağlık riskleri doğabilir. Bu durum, hekim-hasta arasındaki güven ilişkisini zedeler ve sağlık hizmetinin etik ve hukuki temellerini ortadan kaldırır. Öte yandan, tıbbi gereklilikler haricinde prematüre doğumun yapay olarak tetiklenmesi halinde

İSTANBUL BAROSU
Sağlık Hukuku Merkezi

BASIN AÇIKLAMASI

2/2

küvöz ve yoğun bakım ihtiyacının doğması ve hastaların bunun için ayrıca bedel ödemek zorunda bırakılması, sağlık hizmetlerinin ticari saiklerle şekillendirildiği yönünde kaygıları artırmaktadır. Sağlıkın ticarileştirilmesi, yalnızca mesleki etik bakımından değil, hukuk devleti ilkesi açısından da kabul edilemezdir.

Anayasa'nın 56. maddesi ise devlete; bireylerin sağlığını koruma, sağlık hizmetlerini planlama ve kamu-özel tüm sağlık kuruluşlarını etkin biçimde denetleme yükümlülüğü yüklemektedir. Bu görev, yalnızca şikâyet üzerine değil, şikâyet bulunmasa dahi re'sen denetim yapılmasını da kapsar. Sağlık Bakanlığı, toplumun bütününe ilgilendiren iddia edilen bu tür uygulamaları önlemek için denetim mekanizmalarını etkin ve sürekli biçimde işletmekle yükümlüdür.

Baromuz Sağlık Hukuku Merkezi olarak; bilgilendirilmiş rıza olmaksızın gerçekleştirilen ve hem anne adaylarını hem de yeni doğan bebekleri doğrudan etkileyebilecek iddia edilen bu tür uygulamaların etik dışı ve hukuka aykırı olduğunu bir kez daha vurguluyoruz. Kamu makamlarını, yürütülen soruşturmaları şeffaf biçimde sonuçlandırmaya, sorumluların hesap vermesini sağlamaya ve benzeri ihlallerin önlenmesi için kalıcı denetim mekanizmaları kurmaya davet ediyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

24.09.2025

İSTANBUL BAROSU
Sağlık Hukuku Merkezi